

Perspektiverende Dataologi

Klassiske Algoritmer

Gerth Stølting Brodal

Indhold

- **Eksempler på beregningsproblemer**
- Algoritmer og deres analyse
 - Korrekthed af algoritmer
 - Ressourceforbrug for algoritmer
- Komplexitet af beregningsproblemer

Beregningsproblemer

- Sortering
- Søgning
- Grafer
- Streng
- Kombinatorisk optimering
- Geometri
- Numeriske beregninger
- ⋮

Sortering

Problem: Stil en mængde elementer i orden.

```
110 755 766 51 652 28 729 713 681 407
      ↓
28 51 110 407 652 681 713 729 755 766
```

Data er meget bekvemmere hvis de er sorterede. Specielt er det nemmere at lede i dem (ordbøger, telefonbøger, eksamensopslag, ...).

Brugt som rutine i mange andre algoritmer.

Meget velstuderet problem.

Mange algoritmer (jvf. øvelserne + QuickSort + ...).

Søgning

Problem: Gem data så de kan findes igen effektivt.

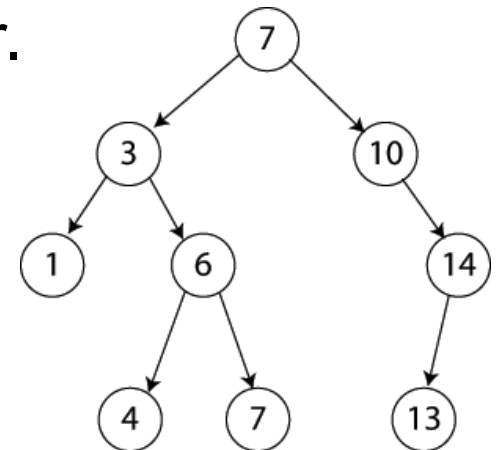
- Find(x)
- Insert(x)
- Delete(x)
- Successor(x), RangeSearch(x_1, x_2), ...

Et andet meget fundamentalt problem (jvf. databaser).

Brugt som rutine i mange andre algoritmer.

Meget velstuderet, mange algoritmer.

To grundgrupper: søgetræer og hashing.

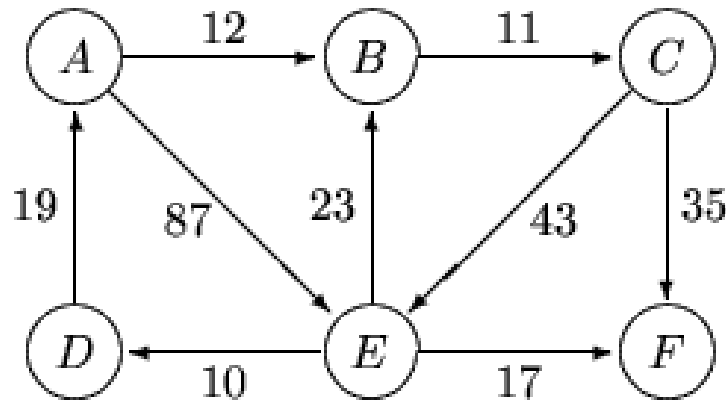
Grafer

Knuder (punkter) og kanter (streger mellem punkter).

Ekstra struktur: orientering af kanter, vægte på kanter.

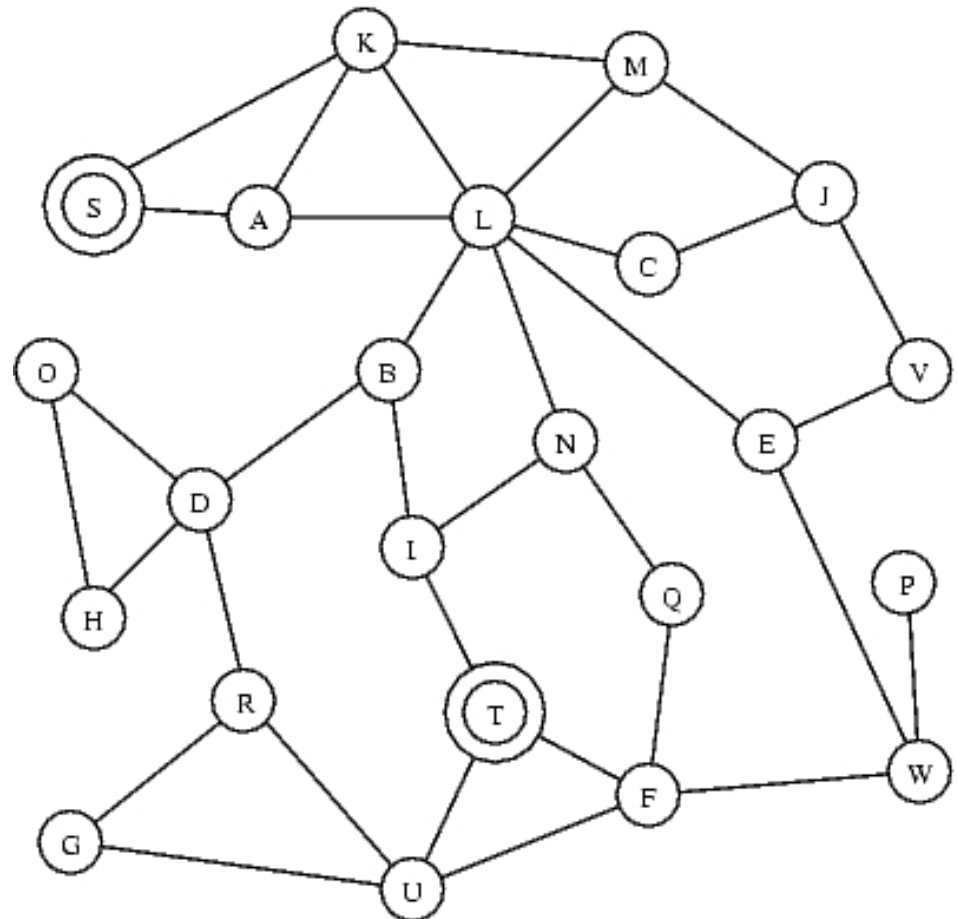
En *meget* anvendelig model:

Flyruter, veje, el/vand/computer netværk, bekendtskaber og andre relationer, . . .

Problemer på grafer

- Løb grafen igennem (besøge alle knuder).
- Sammenhæng, k -sammenhæng.
- (Mindste) udspændende træ.
- Korteste veje.
- Euler tur.
- Hamilton tur, rejsende sælger.
- Graffarvning.
- Klike
- ⋮

Streng

Alfabet = mængde af tegn som kan bruges

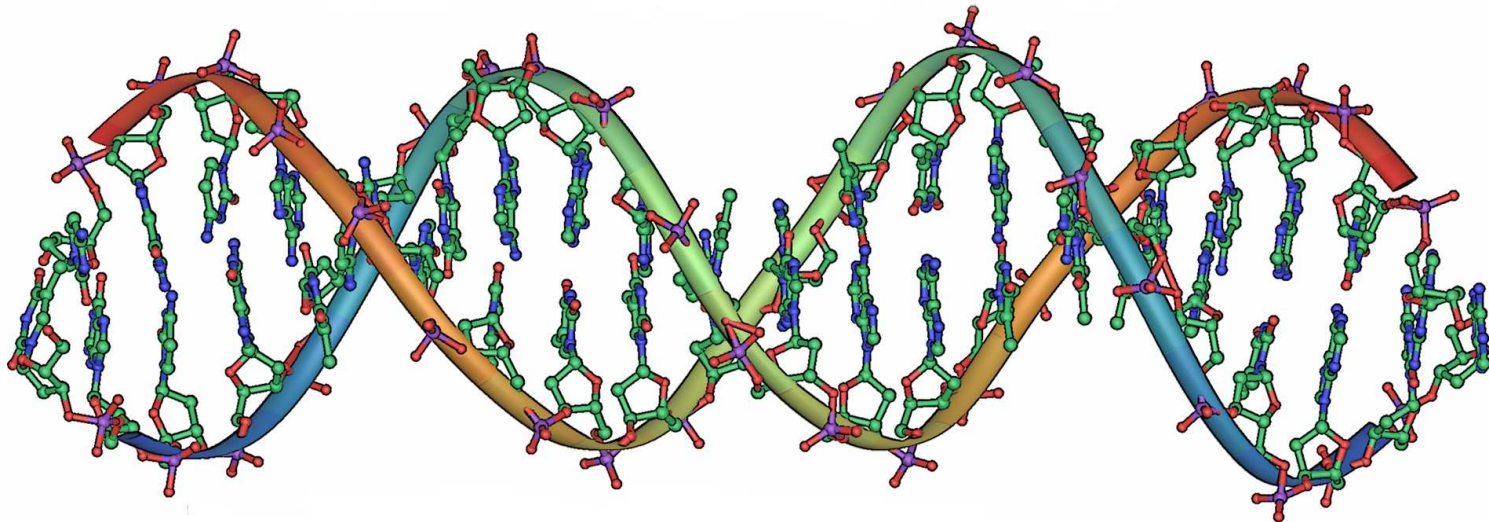
Streng = sekvens af tegn fra alfabetet

Eksempler:

“To be or not to be”

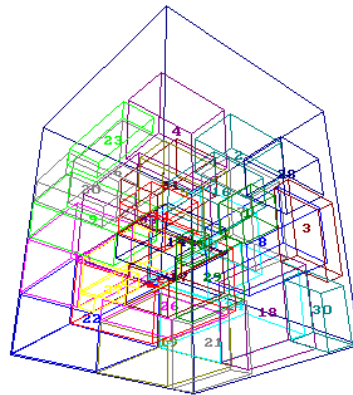
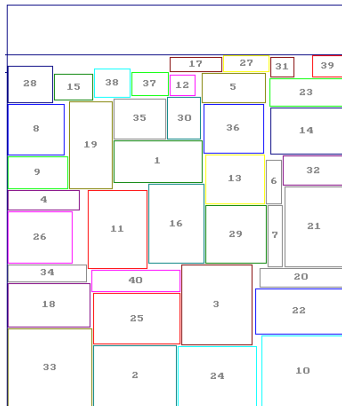
10001100110001110

ACCCATTCCGTAA

Kombinatorisk optimering

- Spande pakning (1D, 2D, 3D)

- Rygsæk
- Delmængde sum
- Job-skemaplanlægning
- Crew-skemaplanlægning

⋮

Ferie

Flyrejser

en rejse i Maya'ernes rige
Klassiske Mexico
Cuba er et fantastisk mest spændende kulturland med et stort repertoire og fuld forberedelse på Palm Beach i Mexico.
Pris: 14.800,-
Pris på person med bagage: 19.800,-

Januaerens rige
Egypten
Cuba: Danmarks Bedste Luftrejseselskab
Med 3 forskellige rejser: - Nubien - Asien - Midsø - Middelhavet - Milano Paris. Alle med fantastisk guide og opfølgning.
Pris: 14.800,-
Pris på person med bagage: 19.800,-

Spændende kulturelle perler:
Vietnam og Cambodia
Med 3 forskellige rejser: - Nubien - Asien - Middelhavet - Milano Paris. Alle med fantastisk guide og opfølgning.
Pris: 14.800,-
Pris på person med bagage: 19.800,-

Rundrejser på egen hånd

Mexico Pris på person af 2000 km. med bagage og flybilletter til Mexico. 12.440,-	Cuba "Nubien Viking" 10 dages rejse med bagage til Cuba. Cuba rejserne. Trekant og rejser. 18.290,-
Sydafrika Pris på person af 2000 km. med bagage og flybilletter til Sydafrika. 15.755,-	USA "Nubien Viking" 10 dages rejse med bagage til USA. USA rejserne. Trekant og rejser. 17.000,-

Storbyferie på egen hånd

Kvalitetsrejser med dansk rejseleder

Irland Pris: 7.999,-	Provence Pris: 6.999,-
Tog i Schweiz Pris: 11.499,-	Perle i Rom Pris: 4.999,-

Redehavet bedst & billigst

ATLANTIS REJSER

CHARTERFERIE FOR HELLE FAMILIEN

SUN TOURS

AGUST UDSALG!

EFTERÅRSFERIEN
Gratis for børn under 7 år!
Voksen: fra 2.473,-
Børn u/7 år: GRATIS!

Jordans højdepunkter

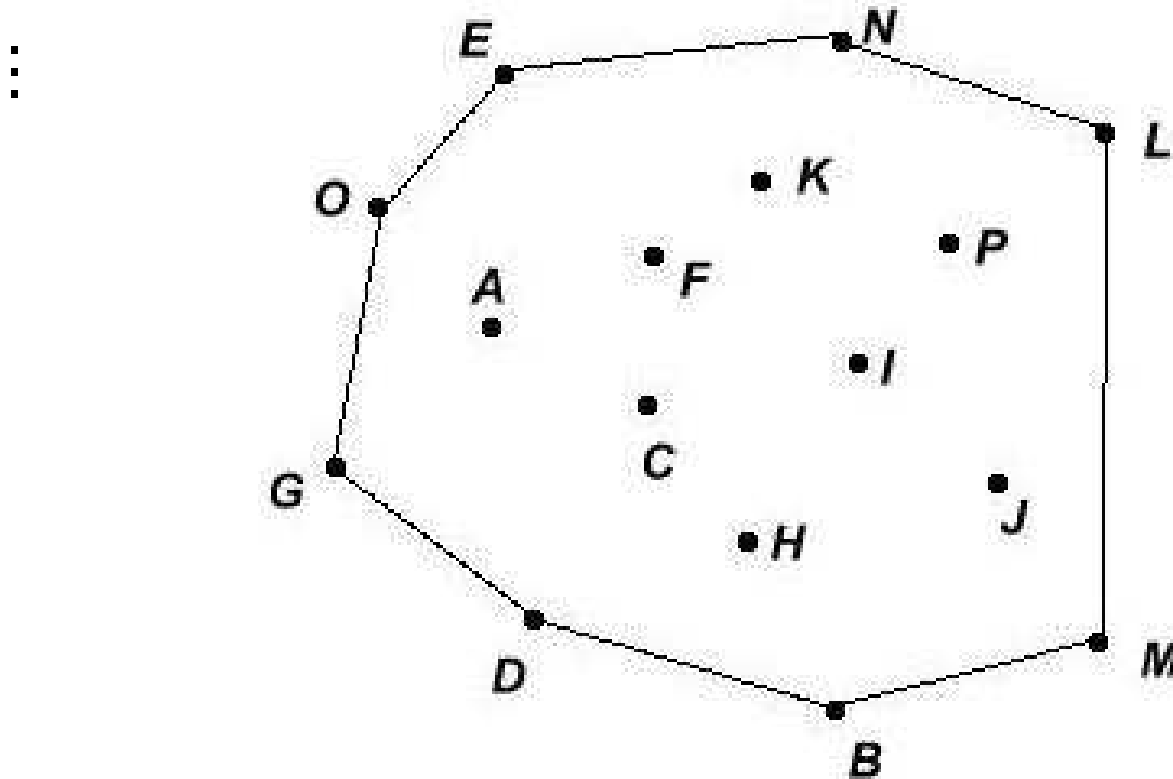
PARIS
Pris fra 1.998,-

CYPERN
Pris fra 1.998,-

OPLEV TOSCANA! Kun 4.398!

Geometri

- Konvekse hylster
- Nærmeste naboer
- Krydsninger af ortogonale linjesegmenter
- 2D område søgninger

Numeriske beregninger

- Polynomieevaluering
- Matrixmultiplikation
- Løsning af ligningssystemer
- Løsning af differentiaalligninger
-

$$(6/7-1)*7+1 = -4.44089209850063e-16 ?$$

Indhold

- Eksempler på beregningsproblemer
- Algoritmer og deres analyse
 - **Korrekthed af algoritmer**
 - Ressourceforbrug for algoritmer
- Komplexitet af beregningsproblemer

Invarianter

Udsagn I som gælder efter alle skridt i algoritmen.

Vælges så:

- Man kan vise at I gælder ved starten.
- Man kan vise at hvis I gælder før et skridt, så gælder det efter.
- Man kan vise af I samt omstændigheder ved algoritmens afslutning implicerer det ønskede slutresultat.

Eksempler: RadixSort, binær søgning.

Indhold

- Eksempler på beregningsproblemer
- Algoritmer og deres analyse
 - Korrekthed af algoritmer
 - **Ressourceforbrug for algoritmer**
- Komplexitet af beregningsproblemer

Ressourceforbrug, målestok

- RAM-modellen.
- Tidsmåling vs. analyse.
- Voksehastighed, asymptotisk notation.
- Worst case, best case, average case.

Først vælge (eller designe) algoritme efter forskelle i asymptotisk ressourceforbrug.

Ved lighed, vælg **dernæst** efter konstanter (tidsmåling nu relevant).

Indhold

- Eksempler på beregningsproblemer
- Algoritmer og deres analyse
 - Korrekthed af algoritmer
 - Ressourceforbrug for algoritmer
- **Kompleksitet af beregningsproblemer**

Nedre grænser

Beviser for at **ingen** algoritme (blandt en stor klasse af algoritmer for en given beregningsmodel) kan løse problemet bedre end angivet.

Eksempler:

- Sortering
- Søgning

Øvre og nedre grænser ens
⇓
problemets kompleksitet kendt.

$$P \subseteq EXP$$

Meget grov inddeling af algoritmer i gode og dårlige:

P = problemer med **polynomiel tids** algoritme

v.s.

EXP = problemer med **eksponentiel tids** algoritme

Eksempel: sortering vs. brute-force løsning af puslespil

NP

NP = ja/nej-problemer, hvor en ja-løsning kan **kontrolleres** (men ikke nødvendigvis findes) i polynomiel tid.

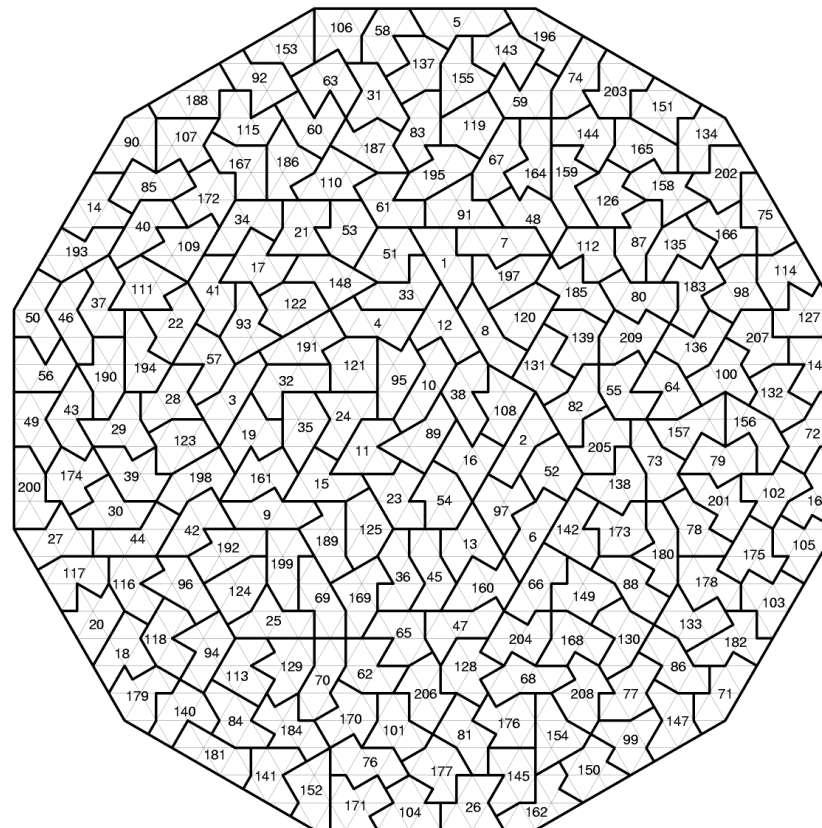
Eksempel: Hamilton tur.

Det er nemt at se at $P \subseteq NP \subseteq EXP$.

Formodning: $P \subsetneq NP$

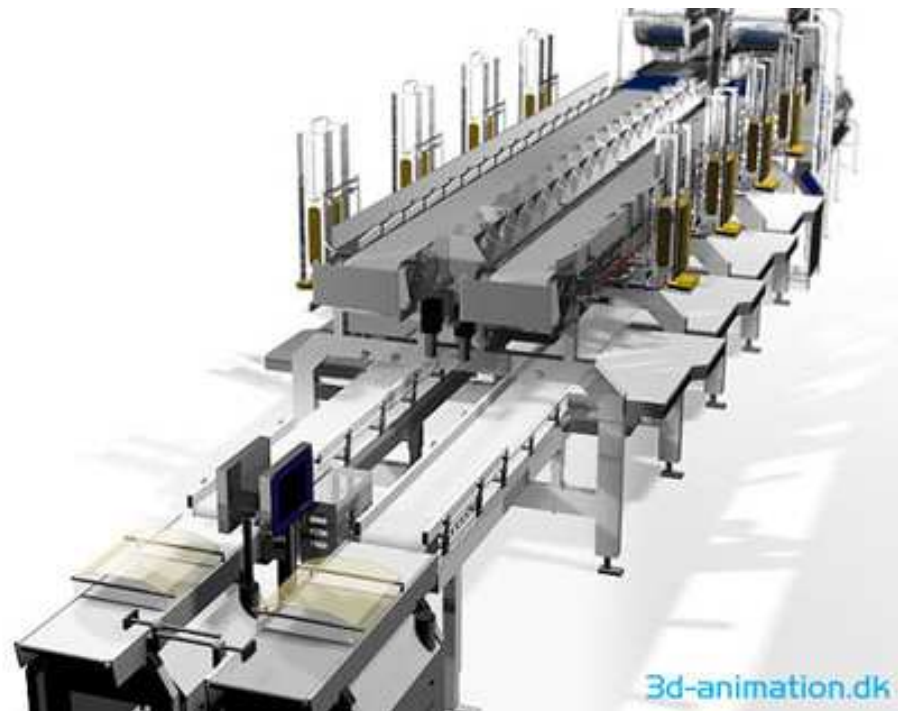
Hvis ingen polynomiel algoritme...

- Heuristisk søgning
- Algoritmer for specielle instanser (jvf. “The Eternity Puzzle”).
- Approximationsalgoritmer

Flere modeller og cost-funktioner

- Online algoritmer
- Randomiserede algoritmer
- Parallelisme
- Hukommelseshierarkier
- ⋮

Algoritmik

- Designe algoritmer
- Analyse algoritmer
- Analyse problemer

David Harel:

*“Algorithmics is more than a branch of computer science. It is the **core of computer science**, and, in all fairness, can be said to be relevant to most of science, business, and technology.”*

